

**ESHITISHIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR MAKTABIDA O'QISH
DARSLARIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN
FOYDALANISHNING AHAMIYATI**

Toshboyeva Mohinur

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Maxsus pedagogika va
inklyuziv ta'lim fakulteti Surdopedagogika 304-guruh talabasi

Annotatsiya:

Ushbu maqolada maxsus maktablarda eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar ta'limi jarayonida zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish nafaqat o'qituvchilarga qulaylik yaratadi balki o'quvchilarda asosiy kompetentsiyalar shakllantirilishini, shuningdek o'quvchilarning bilim faolligini ham oshirishini ko'rsatadi.

Аннотация:

В данной статье рассматривается значение использования современных информационно-коммуникационных технологий в процессе обучения детей с нарушениями слуха в специальных школах. Использование современных информационно-коммуникационных технологий не только создает удобство для педагогов, но и свидетельствует о формировании у обучающихся основных компетенций, а также повышает познавательную активность обучающихся.

Annotation:

this article examines the importance of using modern Information Communication Technologies in the educational process of children with hearing impairment in special schools. The use of modern information communication technologies not only provides comfort for teachers, but also indicates the formation of basic competencies in students, as well as increasing the cognitive activity of students.

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

Kalit so'zlar: kompyuter texnologiyalari, interfaol usullar, maxsus maktab, art texnologiyalari, taqdimotlar.

Respublikamizda umuminsoniy qadriyatlarni o'sishi, jamiyatimizning yuksalish sari rivojlana borishi maxsus ehtiyojli bolalar ta'limiga alohida e'tibor qaratishni taqozo etmoqda. Umum ta'lim va maxsus maktab orasidagi to'siqlarni yo'qotish, nogiron bolalarni qanday turdagi maktablarda ta'lim olishidan qat'iy nazar, ularni ma'naviy kamol toptirish va ularga qulay shart-sharoitlar yaratish bugungi kun talablaridan biridir.

Badiiy va ilmiy-ommabop adabiyotlar, insonlarning ruhiy boyligi sifatida, bolalarning bilim doirasini kengaytirish, hayotiy va axloqiy tajribalarini to'ldirishga yordam beradi. O'qish darsi orqali bolalar o'zlarida mujassam bo'lgan tasavvur va tushunchalarni yangi fakt, ma'lumot va obrazlar bilan boyitadilar. O'qish darslarida olgan dastlabki bilimlar boshqa fanlarni (geografiya, tarix, adabiyot, tabiatshunoslik, tasviriy san'at) o'zlashtirishda poydevor sifatida xizmat qiladi. O'qish mashg'ulotlari orqali o'quvchilarda yetuk tushunchalar, axloqiy e'tiqodlar, estetik ideallar tarbiyalanadi. O'qish darslarida kitobga nisbatan emotsional munosabatlar va kitob bilan ishlash bilimlari shakllanadi.

So'nggi paytlarda kompyuter texnologiyalar maxsus ta'lim tizimida keng qo'llanilmoqda. Bolalar bilan ishlashda axborot texnologiyalari yaxlit ta'lim tizimining tarkibiy qismi sifatida qaraladi. Bu nafaqat nutq va eshitish rivojlanishini, balki shaxsning umumiy rivojlanishini ham birlashtiradi. Eshitishda nuqsoni bo'lgan maktab o'quvchilarida talaffuz ko'nikmalarini rivojlantirishda o'quv jarayoniga yangi axborot texnologiyalarini joriy etish o'quv jarayonini faollashtirishga, rivojlanayotgan ta'lim g'oyalarini amalga oshirishga, dars tezligini oshirishga, qabul qilingan ma'lumotlar hajmini oshirishga imkon beradi.

Interfaol usullarni maxsus maktab ta'lim tizimiga kiritish, tatbiq etish, qiziqarli usullardan foydalanish, o'zining samarasini bermoqda. Shulardan biri o'quvchilar ta'limi jarayonida zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishdir. Axborot kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish, adabiy o'qish darslarida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish har bir darsni noan'anaviy, yorqin, to'yingan qilish imkonini beradi, bu esa bolalarda o'rganishga barqaror

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

kognitiv qiziqishni rivojlanishiga olib keladi, ularning aqliy faoliyatini faollashtirishga, ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishga yordam beradi.

O'qituvchi-defektologlar ishida eng ko'p ishlatiladigan dastur Microsoft PowerPoint interaktiv taxtalarda ishlatiladigan darslar uchun taqdimotlar tayyorlashdir. Matn va grafik muharrirlari, animatsiya (ob'ektlar harakati), ovoz va video imkoniyatlarini bir vaqtning o'zida birlashtirishga imkon beradigan multimedia texnologiyalari sinfiga kiradi. Maxsus ta'lim shartlariga kelsak, ushbu turdagi ma'lumotlarni taqdim etish alohida ahamiyatga ega, chunki u har bir toifadagi o'quvchilarning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olishga va turli xil saqlangan analizatorlardan foydalanishga imkon beradi.

Dars uchun taqdimotga kiritilgan yorqin chizmalar, qiziqarli, g'ayrioddiy vazifalardan foydalanish maktab o'quvchilarida o'qishga qiziqishni oshirishga yordam beradi, o'quv materiallari bilan o'ynoqi tarzda tanishish imkonini beradi, o'zini o'zi boshqarish va ta'limni aks ettirish uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

Axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash sohasi keng. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi, sinfda faqat bitta multimedia kompyuteridan foydalangan holda, turli xil uslubiy usullarni amalga oshirishda juda keng imkoniyatlarga ega bo'ladi. Kompyuterning imkoniyatlaridan foydalangan holda o'qituvchi darsning tartibi va tuzilishini o'zgartirishi, o'quv materialini o'z voqealari bilan to'ldirishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.М.В. Киселева. “Арт-терапия - в работе с детьми”. Санкт-Петербург.,
2. Денисова О. А., Яруничева И. А. учет произносительной стороны речи глухих учащихся и состояния слухового восприятия при обучении произношению (индивидуальный и дифференцированный подходы // Вестник ЛГУ. А. S. Пушкина. Педагогическая Серия. - 2008. - № 4. Страницы 48-53(0,5 С.1.)
- 3.И.Сайфуллаева. Роль информационно-коммуникационных технологий для учащихся начальных классов с нарушениями слуха. Школа и жизнь. 2020.-26 С.
4. Яруничева, И. А. использование информационно-коммуникационных технологий при обучении детей с нарушениями слуха произношению.

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

Проблемы современного образования: материалы международной научно-практической конференции. - Пенза; Ереван; Прага: ООО научно-издательский центр "Социосфера", 2010. S. 190194 (0,4 p.l.)

5.Нужина Е.В. Применение ИКТ на уроках литературного чтения, природоведения как средство формирования ключевых компетентностей младшего школьника [Электронный ресурс]. - Режим доступа: www.openclass.ru.